

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 434. Libri feudalis an sint authentici, habeantque rationem legis, & allegari possint ad decisionem causarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Quæst. 431. An filius habens feudum paternum teneatur satisfacere creditoribus patris ex ipso feudo?

REsp. Tam etsi filius non adiens hæreditatem paternam non teneatur satisfacere creditoribus paternis, prout indubitatum iudicat Clar. q. 43. n. 1. ubi tamen adiit hæreditatem cum beneficio inventarii, & feudum non est hæreditarium, non tenetur ultra vires hæreditatis paternæ ex ipso feudo solvere; quia hoc habet ex pacto & providentia primi acquirentis, & non tanquam hæres;

nec aditio hæreditatis debet ei obesse, & confectio inventarii conservat ei omnia jura sua integra, Clar. loc. cit. num. 2. Si verò feudum est merè hæreditarium, tenetur ex ipso feudo satisfacere creditoribus; idque etiam si solenniter confecerit inventarium; cum enim tale feudum sit instar aliorum bonorum allodialium hæreditariorum, & in bonis hæreditariis confectio inventarii non proficit hæredi. Clar. loc. cit. contrarium esse; dicens in feudo non simpliciter hæreditario, sed mixto, in quo censet confectioem inventarii prodesse hæredi.

CAPUT TERTIUM.

De Probatione Feudi Causisque feudalibus diducendis & Feudi Caducitate.

Quæst. 432. An & qualiter in dubio vasallus teneatur probare rem esse allodiale?

REsp. primò: In casu, quo dominus asserit rem aliquam esse feudalem, possessor verò illius asserit esse allodiale, hic non tenetur probare allodialitatem; in dubio enim res præsumitur allodialis, cum feudum sit species servitutis, quæ non præsumitur. Gail. l. 2. obs. 69. n. 4. & seq. Clar. q. 18. dicens hanc esse vulgarem, quam sequantur omnes. Sed neque, dum quis accepit investituram de castro & omnibus pertinentiis, adhuc incumbit tali vasallo onus probandi rem aliquam, quam possidet in territorio illius castri esse allodiale, cum adhuc præsumatur allodialis, quamdiu dominus non probat esse de pertinentiis ad castrum. Host. in c. nimis. de iurejur. Clarus loc. cit. num. 2. dicens communem. Cujus contrarium tamen sentire videtur. Gail. loc. cit. num. 7. dum ait: Concesso castro cum pertinentiis, omnia, quæ sunt in territorio censentur pertinentiæ, & quidquid est intra fines Comitatus, præsumitur esse de Comitatu. Item dum quis ut vasallus servivit præstando servitia personalia per longum tempus, puta, decennium, non præsumitur adhuc titulus vasallagii seu homagii; sed ad hoc requiruntur anni 30. cum effici aliquem vasallum alterius sit res magni præjudicii; ita cum Bart. in l. solent. §. fin. num. 9. ff. de off. procons. Clar. q. 19. num. 1. adeoque contrarium non tenetur probare vasallus talis. Ut etiam qui se pro vasallo habet, non tenetur probare præcessisse solennem concessionem feudalem, dum rem ut feudalem per decennium possedit; quia id præsumitur ex lapsu tot annorum. Clar. ibidem. num. 2.

Resp. secundo: Feudum novum probari non potest nisi per Pares curiæ, hoc est, convasallos ejusdem domini, aut per Breve à Paribus confirmatum, ne quid falsitatis in præjudicium & perniciem domini excogitetur aliis testibus inductis, qui fortè pecuniâ corrupti sint per textum c. 1. §. idcirco. de novo feudo. & c. 1. §. novam. qui test. sint necess. ita Gail. l. 2. obs. 50. à num. 4.

Quæst. 433. Proximioritas in ordine ad succedendum in feudo an & qualiter probanda?

REsp. Agnati volentes succedere ultimo vasallo, necessariò originem feudi, ex quo modo ipsi à

communi stipite & primo acquirente feudum descendant, probare debent, ita ut aliàs non sufficiat agnationis & gentilitatis qualitas allegata, & gradus prærogativa (intellige non probata. Gail. l. 2. obs. 149. num. 5. Unde num. 6. monet, ut providi sint agnati, ut majorum investituras accuratè & diligenter custodiant, & lineam originemque feudi, adeoque primum acquirentem sollicitè observent, cum in hujusmodi feudis antiquis agnatis non jus, sed probatio desit. l. dno sum. ff. de testam. tuel. Sicut autem antiquitatem, ita etiam plenè proximioritatem probant libri genethliaci, quos magnæ & primariæ nobilitatis familiæ asservant, in quibus continua serie originem & successiones gentilium describunt, si in archivio familiæ in honesto loco, apud viros omni exceptione majores custodiantur. Arg. c. ad audientiam. de prescrip. & ibi Abb. uti & in c. cum causam. de prob. num. 1. Bart. in l. 1. ff. si cert. petat. & alii, quos citat & sequitur. Gail. loc. cit. num. 7. qui etiam num. 8. idem dicit quò ad vim illam plenè probandi cum Innoc. in c. 1. de prob. n. 1. in fine. de scripturis antiquis etiam lapidibus & columnis incisus.

Quæst. 434. Libri feudales an sint authentici, habeantque rationem legis & allegari possint ad decisionem causarum?

REsp. Libri seu consuetudines feudales, postquam ab Imperatoribus, quorum & leges condere, in variis locis confirmatae & ratificatae, ut colligitur ex l. 1. feud. tit. 13. quin & à summis Pontificibus consuetudines in eis contentæ approbatae. Arg. c. ceterum. de judic. & c. ex transmissa. de for. comp. Dein in scholis publicè prælectæ, & longissimo ac immemoriali orbis totius usu receptæ & practicae non possunt non dici & esse authenticae, facereque plenam probationem, & eadem, quæ leges aliæ scriptæ autoritate pollere, adeoque non minus quam hæc ad decisionem causarum adhiberi possunt. Ac ita contra Host. in sum. de immunit. Eccl. §. in quantum. & paucos alios tenent Fachin. l. 7. contro. c. 2. Zaf. in epitom. feud. in pr. Belvisio in c. 1. §. fin. de his qui feud. dare poss. q. 1. cui, si ulli alii, in materia feudorum credendum ait Marant. Spec. aur. part. 3. num. 84. Marant. ibidem ipse. Clar. §. feudum. q. 3. n. 1. Pirh. h. t. n. 27. omnes testantes de communi, & ubique practitari solita. Et quidem causæ feudales

deciduntur per jura feudalia; & dein, ubi casus non reperitur decisus per jura feudalia, recurrimus ad jus commune. Arg. c. 1. *ne feud. cognit.* & ibi Jacob. de Belvis. Jafon. in l. 1. *de jur. emphyt. tit. 15.* Alex. conf. 15. col. 3. vol. 4. quos citat. & sequitur Marant. loc. cit. num. 86. Et tunc, ubi jura communia præcisè, non tractant de feudis, recurrimus ad jura loquentia de emphyteusi; arguendo à similibus ad similia. Marant. loc. cit. cum Bald. cum valeat argumentum de emphyteusi ad feudum, ut Idem cum Jafon. Corn. & aliis. Dum autem dicitur; cessante jure feudali recurrendum ad jus commune, intelligendum id de jure canonico in casu, in quo illud variaret à jure civili, propter juramentum, quod interponitur in feudo per vassallos, ait Marant. num. 88. dicens illud esse singulare dictum Baldi in c. *imperialem.* §. *fin.* col. 3. *de prohib. feud. alien. per Frideric.* quem sequatur Alex. conf. 5. col. 4. vol. 5. in pr. & Felin. in c. *in caus. de testib.* col. 3. in fine. Nihilominus libros & consuetudines feudales allegari non posse extra materiam feudalem, tradit Clar. loc. cit. q. 3. vers. *Et hæc quidem.* cum Bart. in l. *ut jurisjurandi.* §. *si liberi.* ff. *de oper. libert.* & Curt. Jun. conf. 65. num. 15. dicente communem. Quin & in ipsa materia feudali non nisi capitula ordinaria, quæ l. 1. & 2. continentur, usque ad capitul. 58. inclusivè habere dictam auctoritatem, & allegari posse. Cætera autem Libri 2. capitula extraordinaria, utpote non publica auctoritate, sed operâ Cujacii & quorundam aliorum adjecta dubiæ esse auctoritatis, & non ita usu recepta; unde tunc tantum valeant & allegari posse, quando cum capitulis prioribus ordinariis conveniunt, & eorum explicationem faciunt, vel quando casum non decisum in ordinariis continent cum Strickio in exam. *juris feudali.* c. 1. *quest. 22.* notat Reiffent. h. t. num. 42. De cætero has Leges feudales obligare Ecclesias & personas Ecclesiasticas tanquam communem tradunt Curt. Jun. *de feud. in 1. part. in princ. quest. 2.* Clar. cit. *quest. 3. vers. sed nunquit.* Marant. loc. cit. num. 93. citans Bald. in c. *cæterum. de judic. col. 1.* Felin. in c. 2. *de rescrip. col. 23.* Alex. conf. 10. col. 11. l. 5. ex ea ratione, quod ratione feudi Ecclesia & Clerici subjiçiantur domino laico. Idem tenet Pirh. h. t. num. 27. in fine. sed ita limitat, ut procedat in iis juribus, ut feudilibus, quæ generaliter loquuntur; cum hæc videantur approbata ab Ecclesia, quando Canones expressè non contradicunt; non verò in illis, quæ nominatim & specificè de Ecclesiis & earum personis rebusque illarum disponunt in præjudicium earum; cum sint contra immunitatem & libertatem Ecclesie, adeoque damnata & abolenda. Arg. c. *cum terra de eccl.* qualia, quia sunt, quæ excludunt clericos & monachos à successione in feudis, non habent auctoritatem, ac proinde in hoc servandi canones clericos & religiosos non repellentes à feudis, ut Felin. in c. *in presentia. de prob. num. 44.* Fagn. in c. *que Ecclesiarum. tit. eod. num. 95.* & seq. citati à Pirh.

Quest. 435. Cause feudales coram quo Judice tractandæ, & à quo decidendæ?

1. Resp. primò: Dum controversia est super feudo inter dominum & vassillum, Judices

sunt Pares curiæ. Gail. l. 1. *observ. 1. num. 54.* Clar. *quest. 90. num. 1.* juxta c. 1. §. *præerea. de prohib. feud. per Frider.* Eliguntur illi Pares à partibus, ita ut Dominus primò eligat unum aut plures, quot voluerit, dein vassallus eligat totidem juxta numerum à domino probatum Gl. in c. §. *præerea. v. Pares curia.* Belvis. *tr. de feud. in verb. Et dicti vassalli post num. 10.* Clar. loc. cit. num. 2. ut ajunt, cum communi; possuntque cogi ad judicandum. Clar. num. 3. cum Belvis. loc. cit. & communi. Et licet dicto modo eligantur à partibus, habent tamen eo ipso, quòd eligantur, jurisdictionem ordinariam in causis feudilibus ex lege; ideoque coram illis proceditur servato juris ordine; libellus exhibetur, lis contestatur, juratur de calumnia, fiunt probationes, & in causa tandem concluditur; ita Gail. loc. cit. num. 55. citatis pluribus. Nec recusari eos posse, maximè de jure civili, quo Judex ordinarius recusari nequit juxta L. *nemo C. de jurisd. omni. judic. Et L. apertissimi. C. de judic.* asserit Zas. *de feud. p. 2. num. 25.* contra Afflictis apud Gail. loc. cit. num. 58. Et ubi dominus est laicus, & vassallus clericus, hi pares cognoscere possunt de causa, etiam num ipse clericus pri-vandus sit feudo. Clar. loc. cit. num. 4. citatis Innoc. in c. *verum. de foro comp.* Alex. conf. 79. l. 1. *circa pr.* Ripa in c. *decernimus. de judic. post num. 21. vers. intellige.* cum respectu feudi Clericus & Ecclesia Laicis subjiçiantur, quamvis, ut habet Marant. p. 4. *dist. 11. num. 7.* citans c. *verum. de foro comp.* Judex Ecclesiasticus contra laicum cognoscit de causa feudali, ubicunque laicum tenet ab Ecclesia.

2. Resp. secundò: Dum controversia est inter ipsos vassallos de feudo, quod ad se pertinere uterque contendit, iique sunt Duces, Comites, Barones immediatè subjeçti Imperatori, & feudum est Imperii, non Pares curiæ, sed Imperator inter eos Judex est juxta c. 1. *apud quem controvi. feud. term. debet.* Curt. Jun. *de feud. in 7. part. in 1. reg. attestans* de communi feudistarum. Clar. cit. *quest. 90. num. 5.* Gail. l. 1. *observ. 29. num. 1.* Spectare nihilominus posse istiusmodi causas jure præventionis immediatè ad Cameram; eò quòd illa per modum contractus ex ordinatione Cameræ cum Cæsare concurrentem jurisdictionem habeat; adeoque Cæsarem quò ad justitiæ administrationem in causis civilibus repræsenteret, voceturque judicium Cæsaris; unde, si partes prius Cameram quam Cæsarem adeant, & citationem petant, posse eam jure præventionis decerni, & causam ibidem agitari juxta c. *cum plures. de off. deleg. in 6.* & Anchar. *ibidem. num. 2.* testatur Gail. loc. cit. num. 2. & 3. citatis aliis.

3. Resp. tertio: Dum controversia est inter vassallos inferiores, non super ipso feudo vel re feudali, dominus non est Judex inter ipsos. Clar. loc. cit. num. 5. cum Curt. Jun. in 2. *part. in 2. reg. vers. septimò fallit.* & communi Canonistar. Si verò est super ipso feudo controversia, dominus directus est Judex competens inter illos juxta c. 1. §. *præerea si inter.* Estque hæc jurisdictionis domini respectu causæ concernentis rem ipsam feudalem ordinaria, quippe à lege collata. Clar. num. 6. cum Curt. Jun. loc. cit. q. 8. dicente communem. Quòd si tamen unus vassallorum opponeret contra dominum declinatoriam, negans se